

Inhoud

9 Inleiding

De veertig schilderijen

- 16 Willem Roelofs: *Het hunebed van Tynaarlo* (1870, Drents Museum Assen)
- 22 Rembrandt van Rijn: *De samenzwering van Claudius Civilis* (1662, Nationalmuseum Stockholm)
- 28 Albrecht Dürer: *Portret van Karel de Grote* (1513, Germanisches Nationalmuseum Neurenberg)
- 34 J.H. Isings: *De Noormannen voor Dorestad* (1927, schoolplaat Wolters)
- 40 Jozef Israëls: *Graaf Floris v bij de plaats waar het lijk van zijn vader ligt* (ca. 1852, Amsterdam Museum Amsterdam)
- 47 Anoniem: *Gedachtenistafel van de Heren van Montfoort*. (ca. 1380, Rijksmuseum Amsterdam)
- 54 Meester van de Heilige Elisabethpanelen: *De Sint-Elisabethsvloedpanelen* (ca. 1490, Rijksmuseum Amsterdam)
- 59 Rogier van der Weyden: *Portret van Karel de Stoute* (ca. 1461, Staatliche Museen, Gemäldegalerie Berlijn)
- 65 Hans Holbein de Jongere: *Portret van Desiderius Erasmus* (ca. 1523, Musée du Louvre Parijs)
- 71 Kopie naar Jan van Scorel: *Portret van Adrianus VI* (1523, Centraal Museum Utrecht)
- 77 Dirck van Delen: *De beeldenstorm* (ca. 1630, Rijksmuseum Amsterdam)
- 83 Charles Rochussen: *Het beleg van Haarlem* (1853, Amsterdam Museum Amsterdam)

- 89 Adriaen Thomasz. Key: *Portret van Willem de Zwijger* (1579, Rijksmuseum Amsterdam)
- 95 Cornelis Claesz. van Wieringen: *Het ontploffen van het Spaanse admiraalschip tijdens de zeeslag bij Gibraltar, 25 april 1607* (ca. 1621, Rijksmuseum Amsterdam)
- 101 Cornelis Saftleven: *Satire op de berechting van Johan van Oldenbarnevelt* (1663 Rijksmuseum Amsterdam)
- 107 Diego Velázquez: *De overgave van Breda op 2 juni 1625 ('Las Lanzas')* (1634, Museo del Prado Madrid)
- 114 Jacob van Campen: *Dubbelportret van Constantijn Huygens en Suzanna van Baerle* (1635, Mauritshuis Den Haag)
- 120 Aelbert Cuyp: *Portret van een opperkoopman van de VOC, vermoedelijk Jacob Martensen, en zijn vrouw* (ca. 1640, Rijksmuseum Amsterdam)
- 126 Albert Eckhout: *Zwarte vrouw die een mand vasthoudt, met haar kind* (1641, Nationalmuseet Kopenhagen)
- 134 Bartholomeus van der Helst: *Schuttersmaaltijd in de Voetboogdoelen te Amsterdam ter ere van de Vrede van Münster, 18 juni 1648* (ca. 1649, Rijksmuseum Amsterdam)
- 139 Gerrit Berckheyde: *Het Stadhuis op de Dam te Amsterdam* (1673, Amsterdam Museum Amsterdam)
- 145 Jan Steen: *Prinsjesdag* (ca. 1665, Rijksmuseum Amsterdam)
- 151 Willem Schellinks: *Het verbranden van de Engelse vloot bij Chatham* (na 1667, Rijksmuseum Amsterdam)
- 158 Jan de Baen: *De lijken van de gebroeders De Witt, opgehangen op het Groene Zoodje aan de Vijverberg te Den Haag, 1672* (ca. 1672, Rijksmuseum Amsterdam)
- 164 Emanuel de Witte: *De Portugese Synagoge in Amsterdam* (1680, Joods Historisch Museum Amsterdam)
- 170 Dirk Valkenburg: *Plantage in Suriname* (1707, Rijksmuseum Amsterdam)
- 176 Pierre-Paul Prud'hon: *Portret van Rutger Jan Schimmelpenninck en zijn familie* (ca. 1802, Rijksmuseum Amsterdam)
- 182 Matthieu van Bree: *De intocht van Napoleon te Amsterdam* (1812, Amsterdam Museum Amsterdam, afbeelding van voor de restauratie)

- 188 J. Schoemaker Doyer: *Van Speyk op het moment voordat hij het
kruit zal doen ontbranden* (1834, Rijksmuseum Amsterdam)
- 196 Anoniem: *Nederlanders op Deshima* (ca. 1840-1850, Rijksmuseum
Amsterdam)
- 201 Johan Heinrich Neuman: *Portret van Johan Rudolph Thorbecke*
(ca. 1852, Rijksmuseum Amsterdam)
- 207 Isaac Israëls: *Transport der kolonialen* (1883-1884, Kröller-Müller
Museum Otterlo)
- 213 Otto Eerelman: *Het Frederiksplein te Amsterdam tijdens de intocht
van koningin Wilhelmina, 5 september 1898* (1900, Rijksmuseum
Amsterdam)
- 219 J. H. van Mastenbroek: *Sluiting der Zuiderzee, 28 mei 1932* (1932,
Zuiderzeemuseum Enkhuizen / Rijksmuseum Amsterdam)
- 225 Pyke Koch: *Zelfportret met zwarte band* (1937, Centraal Museum
Utrecht)
- 230 Charley Toorop: *De clown voor ruïnes in Rotterdam* (1941, Kröller-
Müller Museum Otterlo)
- 236 Anoniem: *Portret van Koningin Wilhelmina, vernield te Jakarta op
6 mei 1960* (Rijksmuseum Amsterdam)
- 244 Rob Scholte: *Après nous le déluge*, fragment (1991-95), Huis ten
Bosch, Nagasaki Holland Village)
- 249 Ronald Ophuis: *Srebrenica 1* (2005, collectie Bernard Massini)
- 255 Marlene Dumas: *The Neighbour* (2005, Stedelijk Museum
Amsterdam)
- 261 Bibliografie
- 270 Verantwoording